

Un'kaan aka` Alɔma` Nsεma`

Mbul ikikye ungo` a nkweel anà ngwiyyà a Klistò, ikamena naa Ayudà abà bábulà anjàlìkwikilà, asànaa Akilas anà Priska (Isal a Antoööm 18.2), básemà mupay Lásan Anjàbwaj u Lòmà. Kyakin Ikoöij atàtwèb kyákál kya kwo, umpal kálcoñjà Pòl u Siri, u Azi Ikikye anà u Ngelesi. Nzam kun'pe buur mukyà « tii u ntsuú a men ». Lalan kákwen nde mukyà Lòmà anà Espanye. Ntòn moyoñjà nkyeen ande, nde kàsoñ un'kaan aà kanjàlakwikilà a Lòmà, « aka` be baar labà u Lòmà »

Uboo a un'kaan ande, Pòl akaswañjà naa isal ande kyà ntoööm a baar mpa abà Ayudà kyà aben, nde kan'tsulà abà: Lásan Anjàbwaj là ngwal ufàsyääl Nzam ntòn mutswà möö a baar banswà abyé anà lìkwikilà, Ayudà utàtwèb, wee sye anà baar mpa abà Ayudà.

Ndaa a ilwañ a Ayudà anà baar mpa abà Ayudà, ntòn moyoñ naa nkaäl a baar mpa abà Ayudà abà bábulà anjàlìkwikilà ikal aben kusà a un'kooñ a Ayudà, yakal ndaa a kòlakol utaan a anjàlìkwikilà bátwèb. Pòl kàsoñ ya sye unsà in'kaan ande myumwèy asànaa Ngalàtyà. Apà nde akyeyà u mbalà mwèy naa Lásan Anjàbwaj kàtwääl nde là

ntɔn baar bañswà ukɔɔn nsɔɔl. Nde wàmubaal naà Nzam afatṣwa mɔɔ a mbuur wañswà awa afasa mpem aka Nde, itakal naa nde wa na.

Mbɔr

¹ Pɔl, un'syaäl a Klistɔ Yesu, bun'bel mukal ntoööm anaà bun'si ukɔl ntɔn mukyaän Låsaŋ a Nzam.

² Lasaŋ alà, nde kàtèn itaan uboo a in'kaan in'kyeël u mbwo a ñangɔɔm ande.

³ Abun, ya yà ntɔn Mwan ande, bun'boř unsà nduř kà itoo a David,

⁴ bun'si Mwan a Nzam anaà ngwal, u mbwo a Dweelà In'kyeël, ntɔn ngwiiyà ande uboo a akú Yesu Klistɔ, Mwol abi.

⁵ U mbwo a nde, bi kàwel kab a ngway mukal ntoööm ntɔn musyen, kà ikɔb ande, in'sen myanswà mpa amyà Ayudà mukun'kyey u mbwo a làkwikilà,

⁶ in'sen labà bε sye uboo mwo, bε baar làwel labeeł a Yesu Klistɔ,

⁷ - akà atɔŋ banṣwà abà nkween a Nzam, u Lòmà, abà bawel labeeł a Nzam mukal bà in'kyeël, wεy bε làwel kab a ngway anaà duu byan'fà akà Nzam awà Taaràbi anaà akà Mwol Yesu Klistɔ.

Pɔl anaà aklistɔ a Lòmà

⁸ Me in'takwen mufuur an'tɔɔn akà Nzam amε u mbwo a Yesu Klistɔ ntɔn bε banṣwa, ntɔn u meen manswà bámütà imbàl a làkwikilà abε.

⁹ Nzam awà in'fasyaäl me unsa dweelà amε, u mbwo a Låsaŋ Arjàbwaj a Mwan ande, nde wà mbal amε naa me in'fàlatà din taan lanswà.

¹⁰ Taaŋ lanswà, unsà ngyamàkà amε, mε in'fälɔm naa unsà ukwen a Nzam, mε in'men ipȫl anjàbwaŋ muyà akà bε.

¹¹ Unsà ya yanswà, mε iwe anà ngyal mukàlamān ntɔn mukàlapà kab a Dweelà ntɔn bε lákala bañàtsim.

¹² Itàkal naa u mbwo abε, bi banswà iwεl ngwal, amwεy anà bumwεy, u mbwo a lákwickilà abi banswà, lâbε asànaa lámε.

¹³ Atɔŋ, mε in'kwen anki mukalawεy ukɔɔn ayob naa mε in'fakal anà an'kyäñ muyà akà bε, ntɔn muwal imbeŋ imwεy akà bε, asànaa akà in'seŋ myumwεy mpa imyà Ayudà, wεe tii apana mε ipol njàtàman anki.

¹⁴ Mε, mε in'we anà nkul a Angeléki asànaa yà baar mpa abà Angeléki, yà ajan'yeerà asànaa yà insil.

¹⁵ Kyakin, mε in'we anà ngyal mukyaän Lásan Anjàbwaŋ akà bε sye baar lâbà u Lomà.

Ngwal a Lásan Anjàbwaŋ

¹⁶ Ntɔn mε in'we anki anà nswen a Lásan Anjàbwaŋ, ntɔn la là ngwal a Nzam ntɔn mȫj a mbuur awe anà lákwickilà, utàtwεb akà Un'yudà, ungo akà Ungleki.

¹⁷ Ntɔn balàbal a Nzam láfàmènà u mbwo a la, unsà lákwickilà anà ntɔn lákwickilà, asànaa bàsoñ ya naa: « Mbuur awà balabal unsà lákwickilà akyer asàwà mȫj. »

Man'be a baar mpa abà Ayudà

18 Apan sye, nkyel a Nzam ifàmènà fà du ntòn mutòn ukcoòn inzaam anà nsan à nkcoòl a baar bafakaar ndandaa uboo a ntsüùl a nsan à nkcoòl.

19 Ntòn undiir ban'kwo muyob akà Nzam, wa afàmènà ntòn ba: Nzam kàkyameey wa.

20 Abun, fà kàkyer Nzam mæen, nsyaääl ande yanjàsoöön ubwaŋ yanjàyee, ngwal a mbul a in'tye anà inzaam ande, byakyer afàmènà ubwanjàbwaaŋ unsà un'yenà u mbwo a isal ande. Abun, baar un'lcoòn baweeł anki.

21 Ntòn, itàkal naa ba báyob Nzam, ba nde lakoò bun'si anki asànaa Nzam, an'tcoòn sye bun'fuur anki. Wee an'kyaan aba màbulà màbunàbun, mpem aba yà unsil yàbilà uboo a làpib.

22 Ba bákyeyà uyøl naa ba bà anjayeerà, kyekà ba bàbulà anukoŋ:

23 Ba bàscoom lakoò a Nzam mpa afàscoomà anà itek a mbuur afàscoomà, anà itek a nèn, anà ntsür a in'kòl in'nà, anà ntsür yàfilaan.

24 Kyakin Nzam kawey nde naa mpem aba ikyer ukwen aba unsà mbiin, ntòn ya ilwom lakoò a nduř aba ñakwo.

25 Ba bàscoom ndandaa a Nzam asye a loor, ba bápe lakoò anà bàsyäälà undiir bákyer kà ikal a Nkyer awànjàsaak, mbul a in'tye. Woëwo!

26 Lalan, Nzam kasolà nde akà ilaän a nswen: Akyay aba báwey mukal anà abaal, ba bàbulà mukal ba a ba.

27 Abaal sye u mper yàba, bápiy nkaääl anjàbwaaŋ anà un'kaar, ba bábilà unsà ilään a amwey anà

bumwèy, mukyer ndaa a nswen a baal anà baal, anà muwal unsà ndür aba, bweel a balàbal ntòn ndiimà aba.

²⁸ Asànaa mpa bàmen ba naa ndoïj yatey muyob Nzam, Nzam kasolà akà un'yenà aba aköön an'kyän aŋjàbwæŋ: kyakin bakyerà ba indiir mpa ban'kwo ba mukyer.

²⁹ Ba báŋàyɔl a un'kɔl aŋjàyɔŋ wà ifà ifà, wà làmfeel, wà ngyal a ngim, wà nkyel, wà un'kol, wà ndwaä a baar, wà an'sye, wà impeenà, wà indiir a nswen, aŋambämà,

³⁰ aŋatwee, ayiŋ a Nzam, aŋunköön, aŋuyɔl, aswesweey, aŋun'yenà abe, aŋambëey a aboör aba,

³¹ báköön un'yenà, báköön in'kɔn, báköön mpem a ukwen, báköön ngyeb.

³² Itàkal naa ba bákyàyɔb ubwanjàbwæŋ ntsüü'l a nsan a Nzam ayiteenà naa baar bafàkyer indiir abi bakyà ukwà, ba kà nà bafàkyer bya mpel anki, ba bafàkyey sye baar bafàkyer bya.

2

Ntsüü'l a nsan a Nzam

¹ Abun, ngye, ngye un'lɔn båsawee'l anki, ngye, itàkal naa ngye awà nà, ngye mbuur afatsul mbar. Ntòn, afatsul ngye mbar a mbuur asin, ngye awànjàkwèlà ngye njakwo, ntòn ngye afàkyer abun, ngye mbuur afatsul mbar.

² Kyekà, bi ikyàyob naa ntsuül a nsan a Nzam ifàkal unsà ndandaa ifàpà ngo'aka baar bafàkyer indiir abin.

³ Nkye ngye akasii, ngye mbuur afàtsul nsan a baar ban'kyer anà afàkyer asànaa ba, naa ngye ayàkwèlà anki u ntsuül a nsan a Nzam?

⁴ Taan lumwèy ngye awàmudyà un'siinà un'naan a ubwanj ande, nkaäj a mpem anà un'kaay ande. Nkye ngye ayob anki naa ubwanj abà bámusiinà ngye u mbuul a mpem?

⁵ Unsà mpem bwoor angye, unsà mpem angye mpa ikwen mussòmà, ngye awàmubel nkyel a kolàkol aka ngye ñakwo, ntɔn ila'a nkyel a Nzam, ila'usàmèey nde ntsuül a nsan ande ya' balàbal,

⁶ nde asàfuur mbuur mbuur asànaa akyà isal ande:

⁷ mőj a mbul a in'tye aka baar akwà, u mbwo a mukuüñà aba mukyer ubwanj anà muleñ lakkoo, ibyaäl anà mőj mpa afatay,

⁸ wee nkyel anà mfuunà a mpem aka ba akwà, ntɔn mutɔn uwem, bafàlwomà u mbwo a ndandaa anà bafàlab mbwo iköön balàbal.

⁹ Ngyeb mbɔɔn anà bɔɔmà mbɔɔn byàsàkal ntɔn mbuur afàkyer ube, utàtwèb aka Un'yudà, ungo'aka Ungeléki.

¹⁰ Wee lakkoo, ibyaäl anà duu byàsàkal aka mbuur wanswà afàkyer ubwanj, utàtwèb aka Un'yudà, ungo'aka Ungeléki,

¹¹ ntɔn aka Nzam un'kɔɔl aŋàyɔŋ watey.

¹² Baar banswà bafàkyer man'be ukɔɔn un'kɔɔn,

bàsàkwà sye ukcɔɔn un'kɔɔn. Baar banswà bákyer man'be uboo a un'kɔɔn bàsatsüül nsaj u mbwo a un'kɔɔn.

¹³ Lä itàkal naa baar bafawem un'kɔɔn abà babalabal kusa a Nzam, wëe baar bafasyaal un'kɔɔn.

¹⁴ Isakal naa baar mpa abà Ayudà, mpa bayob un'kɔɔn, abà bafakyer balabala ndaa ufaswanj un'kɔɔn, un'kɔɔn awà amu ba ñakwo, ba baar báköön un'kɔɔn.

¹⁵ Ba ban'swanj naa isal ukweenà un'kɔɔn kyànjàsɔn u mpem aba, an'kyan aba màmutà imbál sye, ntsüül a nsaj u mpem aba taanj lámwey ikyer afapel, taanj lumwey ikyer afaweeel.

¹⁶ Ndaa ayin yanwsà isàmènà u mii a mii, umpal usàtsul Nzam nkaäl a baar yanjàyee u mbwo a Yesu Klisto, asànaa awà ya unsà Lásanj Anjàbwanj in'fàlɔŋ me.

Ayudà anà un'kɔɔn

¹⁷ Wëe, ngye mbuur bafabel Un'yudà, afàsà mpem angye unsà un'kɔɔn anà afaswanj ngaal ntɔn Nzam angye,

¹⁸ ngye akyàyòb ukwen ande, un'kɔɔn ande kàkyalɔŋ naa ufàssɔɔl aben ndaa a mfun, ntɔn wa bákyalɔŋ,

¹⁹ ngye mbuur an'sà kam naa ngye afasyen ikwàmii, ngye awà pëslà a baar abà uboo a lìpib,

²⁰ un'lɔɔŋ insil anà wà baar mpa abyé anà ngyoöb, ntɔn ngye ngyoöb anà ndandaa an'wal uboo a un'kɔɔn ...

21 Inye, ngye awey baǟ awà un'köön a baar asin, ntöñ nkye mpa alçöñà ngye, ngye ḥakwo? Ngye afälöñ naa bákcoñ ayib, ntöñ nkye ngye ḥakwo afàyib ngye?

22 Ngye afàtsuñ baar mutà inswem, ntöñ nkye ngye ḥakwo afàtà ngye inswem? Ngye mbuur afàman itek ḥingyäǟy, wëe ngye afàwal indiir a ngwal u ndwà a nzam aba!

23 Ngye afàswaŋ ngaal angye ntöñ un'köön, wëe ngye afàbey Nzam utaaŋ afadwa ngye un'köön!

24 Abun, ya yàñjåsɔn naa: « Ntöñ bë, ikɔb a Nzam kyàñjàbey aka in'seŋ asin. »

25 Ndandaa naa nkyeeey yà mfun isàkal naa ngye afàsyääl un'köön, wëe, isàkal naa ngye afàbey un'köön anà nkyeeey, ngye, ngye awà asanaa mbuur mpa awàñjàkyey.

26 Isàkal naa mbuur mpa awàñjàkyey afàlab in'köön, nkye Nzam ayun'kyey anki asanaa nde wàñjàkyey, itàkal naa nde kà wàñjàkyey anki?

27 Abun, mbuur mpa awàñjàkyey u ndür ande usilabà un'köön, nde asatsüül nsan, ngye mbuur awe anà un'kaan a un'köön anà nkyeeey, wëe ngye afàbey un'köön.

28 Ntöñ, kà ndaa ifàmènà u mii anki ifàkyer Un'yudà, itàkal idiim ifàmènà u ndür kyan'kyer nkyeeey,

29 wëe ndaa aŋjayeey ifàkyer Un'yudà, anà nkyeeey yà yà uboo a mpem, nkyeeey ifàfà amu Dweelà, kà kà un'kaan anki. Un'yudà a ndandaa

awà, lákcoo ande afàwal anki akà baar, wée aka Nzam.

3

¹ Abun, bweel nà Ayudà bye alà? Mfun a nkyeeey nkye?

² Mfun yà unsà indiir mbcoon! Ntɔn Ndaa a Nzam båtwab atàpa akà ba. -

³ Iniñà? Isàkal naa båmbcoon uþoo a ba båkal anki bålaä; nkye ukcoon lää'aba ala layalwom lää' a Nzam?

⁴ Kabwéy anki! Wey Nzam bun'yob naa nde wà ndandaa, mbuur wanswà wà mbuur a loor, asànaa bàsöñ ya naa:

« Yubwanj bayob naa ngye awà balàbal unsà ndaa angye,

naa ngye afàwal iboñ isàkal naa båmatsuül nsanj.
»

⁵ Wée bi iten aben, isàkal naa un'kcoo aŋjåyɔŋ abi afàsà balàbal a Nzam ukɔl? Nkye Nzam kà we anà un'kcoo aŋjåyɔŋ anki kidwa nde unsà nkyel ande? Mè in'wàmuten unsà an'kyän a imbuur.

⁶ Kabwéy anki! Ntɔn abun, Nzam mœen nsanj asun'tsuül aben?

⁷ Wée, isàkal naa u mbwo a loor amε, ndandaa a Nzam ifapaä' mbcoon ntɔn lakoo ande, ntɔn nkye, mε, tii lalà ban'tsuülà ba nsanj asànaa mbuur un'be?

⁸ Abun, ntɔn nkye mpa ban'kwo muten naa:
« Wey bi ikyer ube ntɔn ubwanj båtoo mwo »?
Ntɔn baar amwéy båfibämà naa bi båfälɔŋ abwéy.
Baar aban ban'kwo muwal ntaanjambar!

Mbuur a balàbal watey

⁹ Wëe ininà? Bi Ayudà, bweel nà bi ifàkal alà? Akà ikikye! Ntòn bi bákyàtsul mbar naa baar banswà, Ayudà asànaa Angelèki, bà ungyel a iköb a man'be.

¹⁰ Asanaa bàsön ya naa:

« Mbuur a balàbal watey, itàkal akà mwéy,

¹¹ akà mbuur a an'yeerà watey,
mbuur aleñà Nzam watey.

¹² Ba banswà bákyàbwà ndwanj, bákyàyoö.

Akà mwéy afàkyer ubwanj watey, itàkal akà mwéy mpel.

¹³ Un'kwaal aba wà asànaa an'dii anjàduub,
làlem aba làfakòn loor,

an'te a ntäy mà ungyel a itööm aba.

¹⁴ Mun aba wàñàyòl a in'kuül anà buul.

¹⁵ In'kòl aba myà nswéy mupay an'kil,

¹⁶ Nteèl a upay anà ngyeb yà u mbwo a ba,

¹⁷ anà mbwo a duu ba báyob anki.

¹⁸ Bòòmà a Nzam akà ikikye u mii a ba latey. »

¹⁹ Kyekà, bi bákyàyob naa ndaa yanswà kan'ten
un'kçòn, wa kan'ten akà baar abà u ngyel a
un'kçòn, ntòn mun wanswà ukal wàñàbaäm
anà meen manswà màñàkwàndwà u mii a
Nzam.

²⁰ Wëe, akà mbuur mwéy usàmenà anki
wàbalabal kusà a nde u mbwo a isal a un'kçòn,
ntòn un'kçòn aswañà nà man'be mpel.

Làkwikilà làfàpà balàbal

21 Wee apanà, u nsaay a un'koon, balabala Nzam lakyer amenà, un'koon ana' ajangoom bun'teelà imbal.

22 La là balábal a Nzam u mbwó a lákwikilà
amu Yesu Klisto ntòn baar banswa bafun'kyey,
ntòn nsoön yatey:

23 ba banswà bákyer man'be, anà batsuñ lákoo
a Nzam.

²⁴ W   ba batwey b  ngway bal  bal u mbwo a kab a ngway ande nt  n ntsuu  n   amu Yesu Klist  .

25 Nzam nde kàpè asànaa ibɔɔn musɔŋ man'be a baar u mbwo a lìkwikilà. Ibɔɔn aki iswanjà balàbal a Nzam, mpa kàpè nde ntaanjàmbar aka man'be bákyer itaan,

26 utaañ a nkaäñ a mpem ande, ntɔn muswanj balabal ande u taan alà ntɔn nde ukal wàbalabal anà mutwey balabal a mbuur kan'sà làkwikilà amu Klistç Yesu.

27 Nkye apanà we anà undiir afakyey uyɔ? Akà mwèy watey! Ntɔn nkye? Unsà un'kɔɔn nà? Nkye wà isal? Naa, wèe kà un'kɔɔn a làkwikilà.

28 Bi bák'yayob naa mbuur afàtoo wàbalábal u mbwo a lakwikilà, wëe kà u mbwo a isal a un'koon anki.

²⁹ Isàkal abwéy, nkye Nzam wà Nzam a Ayudà mpel? Nkye Nde kà wà Nzam a in'sen myumwéy anki? Ya yà ndandaa naa nde sye wà Nzam a in'sen myumwéy,

³⁰ ntɔ̄n Nzam wà mwεy: Nde asàtwey balàabal baar anjàkyεy u mbwo a lákwikilà, anà baar mpa abàñàkyεy u mbwo a lákwikilà.

31 Nkye apanà, ikaswanjà naa u mbwo a lakwikilà bi kan'lwom un'kɔɔn? Naa, bi kan'pà wa ngwal.

4

Abàlam ọjalàkwikilà

1 Abun, bi iten aben ntɔn nkaa abi Abàlam? Ininà nde kàwel unsà imbuur?

2 Isakal naa Abalam bun'twey balàbal u mbwo a isal ande, nde kàlàkal anà ngyal musen an'pèy, wèè kà kusà a Nzam anki.

3 Apan, Ndaa Ajàsɔn iteεnà aben? Abàlam kàsi lakwikilà amu Nzam, kyakin Nzam kun'twey nde wàbalàbal.

4 Kyeka, mbuur afàkyer isal mwey, làfur lànjàtɔɔl a laä; kà sànaa kab a ngway anki, wèè asànaa nkul.

5 Isàkal naa mbuur ufàkyer anki isal, wèè nde afàsà lakwikilà akà Mbuur afàtwey baar a man'be balàbal, lakwikilà ande lànjàsa un'tal unsà balàbal.

6 Kyakin David utεεnà nde ntɔn un'sak a mbuur kan'twey Nzam wàbalàbal mukɔɔn alab isal:

7 un'sak akà baar bàmadwàäl nkul a an'kyàñ an'be aba, anà bákyañwe man'be aba!

8 Un'sak akà mbuur mpa ufàsyeeel Mwol un'tal a man'be ande!

9 Nkye un'sak a kolàkol awà wà ntɔn bàñàkyey mpel, lèè wà sye ntɔn baar mpa abàñàkyey? Kyakin, waa bi iten naa: lakwikilà a Abalam bun'syel asànaa balàbal.

¹⁰ La bun'syeel taañ nà? Kusà lëe ungoō a nkyeeey
ande? Naa, kà ungoō anki, wëe kusà.

¹¹ Ungoō amukun'pà, ba bun'si isii a nkyeeey
asànaa inyem a balàbal kàwèl nde u mbwo
a lìkwikilà, utaañ kàkal nde ñàtun'kyey anki.
Kyakin awà nde taa a baar banswà mpa
abàñàkyey, ntòn ba sye bàbulà baar a balàbal,

¹² anà taa a bàñàkyey, a baar abà uboo a
un'sen a bàñàkyey mpel anki, wëe baar ban'lab
sye ntääm a lìkwikilà a taaràbi Abàlam, kusà
mukun'kyey.

Lìkwikilà anà ilaä' a Nzam

¹³ Kà ntòn u mbwo a un'kçõn anki, wëe u mbwo
a balabal a lìkwikilà naa ilaä' awal kwal a mœen
bape Abalam, itakal itoo ande.

¹⁴ Isàkal naa kwal alà baar bafàlab un'kçõn
bawal la, lìkwikila mfun lafakal anki, ilaä' ifakal
anki.

¹⁵ Ntòn un'kçõn afàtwaal nkyel. Kyekà, kà ikal
iköön un'kçõn, mbeey a un'kçõn sye yatey.

¹⁶ Kyakin, ikyee bafàbulà u mbwo a lìkwikilà,
ntòn ya ikal u mbwo a kab a ngway, ntòn ilaä'
ikal ntòn itoo a Abàlam kyanswà, kà ntòn baar
bafàlab un'kçõn mpel anki, wëe sye baar bafàlab
lìkwikilà a Abàlam, awà taaràbi banswà,

¹⁷ asànaa bàsoñ ya naa: « Më kabuul taa a in'sen
mbçõn. » Nde wà taaràbi kusà a mbuur kasi nde
lìkwikila, Nzam, afapaaku'möö ana afabel indiir
mpa byàkal aka ikikye asànaa bya byàkyàkal.

¹⁸ Ukçõn asà an'kyan ande ukwel a lìkyan
lanswà, nde kasi lìkwikilà, waa kàbulà « taar a

in'senj mbɔɔn » asànaa bâten ya a nde naa: « Itoo
angye isàkal mbɔɔn. »

¹⁹ Nde kàkal tsutsú mukòlà mbul nkam, wëë lakwikilà ande làkàl ka paa, itàkal naa ndùr ande yàkal yànyàyoo anà un'kyay ande Saal kàkal ikòb.

20 Ukoɔn asà mpem bwoor akà ilää', nde kàsi ngwal unsà lákwikilà, waa kasi Nzam lákoo.

21 Ntɔn nde kàkyer ayob ubwanjàbwani naa Nzam usàpà ilaä; nde akyer afàkòlà kya sye, nde we anà ngwal mukwéy kya.

22 Kyakin bun'twey ba wàbalàbal.

²³ Kyekà, bàson anki ntɔ̄n nde mpel naa: « Nde bun'twey wabalàbal. »

25 Nde bakyer un'kab ntōn ibii abi, waa kàwiya ntōn mutwey bi bàbalàbal.

5

Möö a duu anà Nzam

¹ Abà, bitwéy ba bábalábal u mbwo a làkwikilà, bi ibà a duu anà Nzam u mbwo a Mwol abi Yesu Klistɔ.

² Amu nde, bi kan'wal mbwo u lákwikilà, unsà kab a ngway alà ifákal bi aŋjàtsim uboo a la ana ifáswan̄ bi ngaal unsà lakyān a lakkoo a Nzam.

³ Yumwey, bi ifàswan̄ ngaal itàkal uboo a ngyeb anjàdiir, bi ikyayob naa ngyeb anjàdiir ifabòr mukùünà,

4 mukuüñà afàpà ntsim uboo a nsii, ntsim uboo a nsii ifàbor làkyäñ.

5 Kyekà, làkyäñ làfàkur anki, ntɔn ukwen a Nzam bânjàyøl u mpem abi u mbwo a Dweela In'kyeøel awà bipø.

6 Ntɔn, utaañ báköøn bi ngwal, Klistɔ kàku' ntɔn baar a man'be, utaañ làkwe la.

7 Yà mpay naa mbuur ukü' ntɔn mbuur a balàbal, taañ lumwèy, yan'kwo ikal naa mbuur mwèy ukal anà un'kanà mukyey ukwà ntɔn mbuur anjàbwanj.

8 Wëë Nzam afàswañ ukwen ande akà bi: Ntɔn, u taanj bákál bi baar a man'be, Klistɔ kàku' ntɔn bi.

9 Ntɔn apanà, bi bákyitwey balàbal u mbwo a an'kil nde, abun, bi sye isàwà möö u nkyel.

10 Kyakin, isàkal naa bi bákál ayiiñ a Nzam, bi bákyàbulà un'tuüb anà nde u mbwo a nkweel a Mwan ande, awà bi unsà un'tuüb, bi ikyer asàwà möö u mbwo a möö ande.

11 Ká nà abwey mpel anki, bi bafàswañ ngaal amu Nzam u mbwo a Mwol abi Yesu Klistɔ, u mbwo ande apanà, bi bawel löön.

Adam anà Klistɔ

12 Kyakin, asànaa u mbwo a mbuur mwèy man'be màbilà u mæen manswà, waa ubé batwaaél ukwà, waa ukwà bábilà mbuur wanswà ntɔn baar banswà bákyer man'be.

¹³ Ntɔn, fà nsəmà tii un'kɔɔn, man'be mákal u mæen. Wεε, ntaanjàmbar yàkal anki ntɔn man'be, un'kɔɔn kàkàl anki.

¹⁴ Kyeka, fa Adam tii akà Mɔsε, ukwà bákyer akal, itàkal akà baar mpa bákyer man'be, aköön ngweem asànaa mà Adam, ifà a mbuur awà ayàyà.

¹⁵ Wεε, ye anà nsoöön uboo a kab a ngway anà ibii. Ntɔn, isàkal naa u mbwo a man'be a mbuur mwεy, bàmbɔɔn bákyen ukwà, lalan sye, u mbwo a kab a ngway a Nzam, kab a ngway lan'fà akà mbuur mwεy, Yesu Klistɔ, lan'soöön ntɔn baar mbɔɔn.

¹⁶ Yumwεy, kab a Nzam lan'lyaañ man'be a mbuur mwεy u mfun: abà, u mbwo a man'be a mbuur mwεy, ntsüül a nsan̄ yan'pà ntaanjàmbar, kyekà, kab a ngway bàpε ungo' a ibii mbɔɔn, lan'lwom ntaanjàmbar.

¹⁷ Ntɔn, isàkal naa u mbwo a ibii a mbuur mwεy, ukwà bákyer ayaal, abun sye, u mbwo a Yesu Klistɔ mpel, baar báfàwal kab a ngway mbɔɔn anà kab a balàbal, bàsayaal u möö.

¹⁸ Abun, ntɔn ibii a mbuur mwεy, mbuur wan-swà kàwel ntaanjàmbar, abun sye, isal a balàbal a mbuur mwεy, kyà ntɔn baar banswà báwεl balàbal làfàpà möö.

¹⁹ Abun sye, unsà ukɔɔn ngweem a mbuur mwεy, baar mbɔɔn bábulà baar a man'be, ifà imwεy sye, unsà unkyeey a mbuur mwεy, un'kabɔ bábulà bábalàbal.

²⁰ Kyeka, un'kɔɔn kan'yà ntɔn ibii ibεy, wεε,

kà ikal man'bilà man'be mbɔɔn, kab a ngway lan'sɔɔnà.

²¹ Kyakin, asànaa man'be man'yaal ntɔn ukwà, apan u mbwo a balàbal, kab a ngway làyaal ntɔn mɔɔ a mbul a in'tye u mbwo a Yesu Klistɔ, Mwol abi.

6

Ukwà anà mɔɔ amu Klistɔ

¹ Apanà, ininà bi iten? Nkye bi ikal tii kunà uboo a man'be ntɔn kab a ngway lásöönà?

² Naa! Bi kàkyàfuràkwà ntɔn man'be, bi iyàfàkal aben uboo a man'be?

³ Aben, be lan'diimà naa bi banswà kàwel nduümà amu Klistɔ Yesu, nkye unsà nkweel ande ayi, waa bi kàwel nduümà?

⁴ Unsà nduümà, bi bidyee u mbwo a nkweel ande mbwo mwey anà nde, ntɔn yà asànaa Klistɔ kàwiya nde uboo aaku'u mbwo a lákoo a Taa, bi sye iwal mɔɔ akuñ.

⁵ Ntɔn, isàkal naa bi bákál un'tuüb unsà ukwà ande, bi sye isàkal anà wa u ngwiyyà ande.

⁶ Wey bi iyob naa: imbuur itaan kákál bi akyà, bakyàbèerà u kulunsi anà Nde ntɔn mudwa ndür a man'be yi anà bi ikɔɔn akal asɔ a man'be.

⁷ Ntɔn mbuur awà kan'kwà, nde bàmutwey balàbal unsà man'be.

⁸ Kyeka, ntɔn bi ban'kwà anà Klistɔ, bi ban'kyey naa bi isàkal sye u mɔɔ anà Nde.

⁹ Ntɔn bi ikyàyob naa Klistɔ awà kàwiya` uboo aaku, ufàsàkwà anki: ukwà bafàkal anki anà iköb udu a Nde.

¹⁰ Nde kàku' ntɔn man'be, mbalà mwey ipepey. Wee apanà, nde we anà möö, möö ande wà ntɔn Nzam.

¹¹ Abà sye be, be làmenà asànaa be làkyàkwà unsà man'be, be làwe anà möö ntɔn Nzam amu Klistɔ Yesu.

¹² Lalan, wey man'be makköön akal anà iköb udu a ndür abe yà ukwà ntɔn mufàkyey ilaän a ya.

¹³ Twon lan'pà itiir a ndür abe akà man'be asànaa an'tà a indiir iköön balàbal. Wée, làpè möö abe akà Nzam asànaa baar bawiyà uboo aaku, waa abyé anà möö. Lun'pe itiir a ndür abe asànaa an'tà a indiir a balàbal. Labilà unsà isal a Nzam.

¹⁴ Ntɔn man'be mafasàkal anki anà iköb udu abe, ntɔn be lafakal anki ungyel a un'kɔɔn, wee ungyel a kab a ngway.

¹⁵ Ininà abun? Nkye bi ikyer man'be naa ntɔn bi bafàkal anki ungyel a un'kɔɔn, wee ungyel a kab a ngway? Kà abwey anki!

¹⁶ Nkye be làyob anki naa kya be lásàkal uboo a isal a mbuur asànaa asɔ ntɔn mukun'kyey, be labà asɔ a mbuur wa lakkacyeyà be wà? Itàkal isɔ a man'be ifàsyen kà ukwà, itàkal isɔ a nkyeey ifàsyen u balàbal?

¹⁷ Wée bi bafuur an'tɔɔn akà Nzam: kusà be lakkacyeyà be wà? Itàkal isɔ a man'be, wee apana, be lakkacyey u mpem abe wanswà an'lɔɔn a kiin amà bálape.

¹⁸ Abun, be làkyàlwomà ungyel a man'be, waa

lan'bulà aso a bäläbal.

¹⁹ Më in'teenà unsà imbuur, ntɔn be sye läbä baar. Ntɔn, asànaa lape be itiir a ndür asànaa aso unsà isal a mbiin ana kyalìngyoomà abyà ifàsyen mutɔn Nzam, abun sye, lape bya apanà ntɔn bya ibulà ungyel a iso a baläbal alà lafasyen kà un'kyeeł.

²⁰ Umpal läkääl be aso a man'be, be läkääl nsaay kusà a baläbal.

²¹ Be bweel nà lätwèl? Njåbawà be läbä u nswen, ntɔn ntsüü a ma ukwà.

²² Wëe apan be lakyàlwomà ungyel a iso a man'be ana lakyàbulà aso a Nzam, be lan'wal bweel lafasyen kà un'kyeeł, waa ntsüü a ya, ya möö a mbul a in'tye.

²³ Ntɔn läfur a man'be là ukwà, wëe kab a ngway a Nzam là möö a mbul a in'tye amu Mwol abi Klistɔ Yesu.

7

Un'klistɔ ana un'kɔɔn

¹ Atɔŋ, ikamenà naa be lan'diimà - më in'teenà a baar báyob un'kɔɔn - naa nkye be løyob anki naa un'kɔɔn afàkal ana ikɔb udu a mbuur nà utaan awà nde ana möö?

² Abun, un'kaar anjabaäl wà un'tuüb, unsà un'kɔɔn, ana mbaäl ande utaan awà nde ana möö. Wëe nde usakwà, nde ufafàkal anki ungyel a un'kɔɔn a bɔr.

³ Aba, isakal naa nde kan'wal un'dim asin utaan awà mbuur awà ana möö, nde kan'tà inswem.

Wëe, isàkal naa un'dim kan'kwà, nde kan'bulà nsaay kusà a un'kçöñ, apan nde uyàkal anki njinswem mubulà un'kyay a mbuur asin.

⁴ Abun sye ntøn bë, atøñ amë, bë bàkyàlasà kà ukwà kusà a un'kçöñ, u mbwo a ndür a Klistø, ntøn mubulà baar a mbuur asin, Mbuur awa kàwiyaw uboo aaku, ntøn bi itwey mbeñ ntøn Nzam.

⁵ Kyakin, utaan kàkal bi unsà in'twanj, ilaäñ a man'be mafu' unsà un'kçöñ, màsyäälà itiir a ndür abi, ntøn bi itwey mbeñ ntøn ukwà.

⁶ Wëe apanà, kàku' bi unsà iköb kyàkäära bi kà isò, bi kàkyatoo nsaay kusà a un'kçöñ. Ntøn bi isal ungyel a iköb akuñ kya Dweela, wëe kà ungyel a iköb itaan kya un'kçöñ anjåsöñ anki.

Un'kçöñ anà man'be

⁷ Abun, ininà bi iten? Nkye un'kçöñ wà man'be? Kà abwëy anki! Wëe, yàlakal naa un'kçöñ watey, me man'be kàlàyob anki. Abun, me kàlàyob anki ngyoöm a mpem, yàlakal naa un'kçöñ kàtëen anki naa: "Twon an'yçom mpem."

⁸ Mulab ndaa ayi, man'be mabòr amu me ngyoöm a mpem yà ifà ifà u mbwo a nswëeñ. Ntøn, yàlakal naa un'kçöñ ukjöñ, man'be málakal undiir anjàkwa.

⁹ Itaan, mpal kakjöñ un'kçöñ, me kàkal anà möö. Wëe mpal yayi nswëeñ, man'be mafàwal möö,

¹⁰ me waa kàku: nswëeñ yàlasyeen u möö, yan'syeen kà ukwà.

11 Ntɔn man'be, u mbwo nsil ayin, laa man'kuř ma, u mbwo a nswεεŋ, anà u mbwo a wa, waa kan'pe ukwà.

12 Abun, un'kɔɔn wà in'kyεεl, nswεεŋ yà in'kyεεl, balàbal anà ubwaŋ.

13 Apan, nkye undiir aŋàbwàŋ kàkyàtwaal ukwà ntɔn mε? Kà ndandaa anki! Wεε mà man'be: ma masyääl undiir aŋàbwàŋ mukan'pa ukwà, ntɔn wa kàmènà asànaa man'be anà muswaŋ nkyel a man'be, u mbwo a nswεεŋ.

Mbuur anà man'be

14 Ndandaa, bi bákya�yob naa un'kɔɔn wà wàdweela. Wεε mε, mε in'wà mbuur a un'soň a ndùř, bákyaän'yalà u man'be asànaa un'so.

15 Ntɔn, mε in'fàyob anki ayà in'fàkyer mε: mε in'fàkyer anki ayà in'fàkwen mε, wεε mε in'fàkyer ndaa in'fatɔn mε.

16 Abun, isàkal naa ayà mpa in'fàkwen mε, mε in'fàkyer ya, mε an'kyey naa un'kɔɔn wà ubwaŋ.

17 Kà mε anki in'kyer abun, wεε man'be amà amu mε.

18 Ntɔn mε in'kyàyob naa amu mε, - mε in'kwen muten uboo a ndùř amε - ubwaŋ batey: ukwen akyer ubwaŋ bámwo, wεε mε in'kakwo anki mukyer ba.

19 Kyakin ubwaŋ in'kwen mε mukyer, mε in'kyerà anki, wεε ube mpa in'kwen mε, mε in'wàmukyer ba.

20 Kyekà, isàkal naa mε an'kyer ayà mpa in'kwen mε, kà mε anki an'kyer, wεε man'be amà amu mε.

²¹ Apan, me an'man un'kɔɔn wà: mpal in'kwen me mukyer ubwaŋ, ube bàmanaäim.

²² U mpem ame, me in'fàman un'sak ntɔn un'kɔɔn a Nzam.

²³ Wεε, uboo a itiir a nduř ame, me an'fàman un'kɔɔn asin wàmunwan a un'kɔɔn a un'yεnà ame, wa kàman'buul un'sɔ a un'kɔɔn a man'be amà uboo a itiir a nduř ame.

²⁴ Ngyεb aka me! Nà asan'tsuuŋ u nduř a ukwà yi?

²⁵ An'tɔɔn aka Nzam u mbwo a Yesu Klistɔ, Mwol abi! Mutsulà, me ηakwo in'wà un'sɔ a un'kɔɔn a Nzam unsà un'yεnà, un'sɔ a un'kɔɔn a man'be unsà nduř.

8

Mɔɔ anà Dweelà a Nzam

¹ Lalan, apanà, ikwàndwà ifàkal anki ntɔn baar abà amu Klistɔ Yesu.

² Ntɔn un'kɔɔn a Dweelà awafàpà mɔɔ amu Klistɔ Yesu, kàman'tsuuŋ unsà un'kɔɔn a man'be anà ukwà.

³ Ntɔn undiir kàkal mpay mukyer unsà un'kɔɔn, ntɔn un'soň kun'kwaamà ngwal, Nzam kàkyer akyer wa: ntɔn man'be, Nde kàtòm Mwan ande ηakwo u nduř ayà asànaa nduř a man'be, nde kàpè ikwàndwà aka man'be unsà un'soň.

⁴ Kàkyer nde abà ntɔn balàbal alà kàlòõmà un'kɔɔn lákwey amu bi, bi baar mpa ifayikyà ungyel a ikõb a un'soň, wεε unsà Dweelà.

⁵ Abun sye, ungyel a iköb a un'soñ, an'kyäñ aba mafasyaäl imbuur, wëe baar abà ungyel a Dweela, an'kyäñ aba mafasyaäl yin'kyeel.

⁶ Ntõn un'soñ afasyen kà ukwà, wëe Dweela afasyen u möö anà u duu.

⁷ Ntõn an'kyäñ a un'soñ mafambäär Nzam, ma mafakal anki ungyel a un'kooñ a Nzam, ma makwo anki akà ikikye.

⁸ Kyeka, baar bafakal ungyel a iköb a un'soñ, ba bawo anki mupà Nzam un'sak.

⁹ Wëe akà be, be labà anki unsà un'soñ, wëe unsà Dweela, isakal naa ndandaa Dweela a Nzam wà anà be. Isakal naa mbuur watey anà Dweela a Klist, nde kà wà mbuur ande anki.

¹⁰ Abun, isakal naa Klist wà amu be, ndür abe, ndandaa, ya ndür anjäkwà ntõn man'be, wëe Dweela wà möö abe ntõn balabàl.

¹¹ Isakal naa Dweela a Nzam awà kàwiyy Yesu uboo a akú'wà uboo a be, mbuur awà kàwiyy Yesu Klist uboo a akú' asápà sye möö u ndür abe ya ukwà yi, u mbwo a Dweela ande alà uboo a be.

¹² Abun, atõn ame, bi ibye anà nkul, wëe kà ya un'soñ anki ntõn mukal anà möö a imbuur.

¹³ Ntõn, isakal naa be labà anà möö unsà imbuur, be lakyer asàkwà, wëe isakal naa unsà Dweela, be lan'dwa nkääl abe ya imbuur, apan be lasàkal anà möö.

¹⁴ Kyakin, baar abà bafasyeen unsà Dweela a Nzam, ba bà baan a Nzam.

¹⁵ Ntõn be lawel anki dweela làmwéy lan'kwo

mubuul be aso anà mukàlapà bɔɔmà, wee Dweelà mwèy afàlabuul bànjàywaanj nkà, waa anà bi ikuub in'kwèj: « Wɔɔ Taa! »

¹⁶ Dweelà nde njakwo afàtà imbal akà dweelà abi naa bi ibà baan a Nzam.

¹⁷ Abun, ntɔn bi ibà baan, bi sye ibà akyee a kwal: akyee a Nzam anà akyee a kwal mbwo mwèy anà Klistɔ, ntɔn bi ban'wal yar unsà mpay ande, bi sye isàwal yar unsà lákoo ande.

Làkɔɔ làyàyà

¹⁸ Me in'yweerà naa mpay a taaŋ alà ikwo anki anà lákoo alà làyàmenà amu bi.

¹⁹ Ntɔn, nkyeer yanswà yàmudilà anà nkaäij a mpem meey a baan a Nzam.

²⁰ Ntɔn, nkyeer yanswà yàñàbilà ungyel a ikòb a bunabun, kà unsà ukwen aya anki, wee unsà ukwen a mbuur kàsi ya, wee lákyaän lámwo:

²¹ ntɔn ya sye iyafàkal anki kà isɔ a kuüb ntɔn muwal yar a nsaay anà lákoo a baan a Nzam.

²² Abun, bi ikyàyob naa nkyeer yanswà tii lalà yà unsà mpay asànaa usaay a bɔr.

²³ Kà ntɔn ya mpel anki: bi sye, bi baar ibye anà mbèj atàtwèb yà Dweelà, bi ibàmulaal u mpem abi, mudilà ngýwaanj a nkà, ntsuüij a ndür abi.

²⁴ Ntɔn bi kákyaàwà möö, wee ngweel a möö yà yà unsà lákyaän mpel. Abun, lákyaän imanà bi là la kà lákyaän anki. Kyekà, uman undiir bàsyeeelà lákyaän ifàkal nsyeel a lákyaän anki: lákyaän bafasà aben unsà undiir akaménà?

25 W  e   us   l  kya   uns   undiir mpa ikaman   bi,
y   mudil wa uns   muku  n  .

26 Ifà imwèy sye, Dweelà làfàyà mukibay unsà gyöjlà abi, ntɔn bi iyob anki muyamà ub-wanjàbwaj, wëe Dweelà njakwo afayamà ntɔn bi mulaal unsà ngök mpa ukwo mbuur mutwey.

27 Waa mbuur awà afàlenj muyob mpem akyàyob an'kyaañ a Dweelà, ntøn Dweelà afayamà ntøn baar in'kyeel asànaa ukwen Nzam.

28 Bi ikyayob sye naa indiir byanswà byafalyaan ntɔn ubwaŋ a baar bákwen Nzam, ana baar kabel nde ntɔn nswaal ande.

²⁹ Ntɔn, baar abà kàyob nde kusà, nde ba sye katsüül mukal babalàbal kà isii a Mwan ande, ntɔn naa nde awà ukal nswem uboo a atçejmbo.

³⁰ Baar abà kàlòön nde fà itaan, nde kàkyer abel sye, baar kàbel nde, nde ba kabuul bàbalàbal sye, anà ba akwà kabuul nde bàbalàbal, nde kàkyer asyaiñà sye.

³¹ Abun, ininà bi ifàtèn ntɔn indiir abi? Isàkal naa Nzam wà anà bi, nà asimbaäär?

32 Abun, nde mbuur mpa kàtii Mwan ande njakwo, wee nde kun'kab ntɔn bi banswà, ntɔn nkye mpa kipà nde, mbwo mwey anà Mwan ande, indiir byanswà?

³³ Nà kàn'kwo mufūñ baar abà kàsööl Nzam?
Nzam afatwey baar balabal!

³⁴ Nà asatsüül mbar? Klistɔ Yesu kàkyàkwà, waa kàfàwiyyà, nde wà u kɔɔ a ibaal a Nzam,

wàmuþooñ ntõn bi!

³⁵ Nà asàkaab bi anà ukwen a Klisto? Lingyoomà, ngyeb, nkwaan, ngyal, làmbwà, kõm itàkal igõnsà?

³⁶ Asànaa bàsoñ naa:

« Ntõn ngye, bi bákidwa ilá anjukiinà,
ba báfiwal asànaa ntsür báfasyen kà idwaäl. »

³⁷ Wee unsà ayi yanswà, bi ibà anjàboñ anjàsoöna
u mbwo a mbuur awà kikwen.

³⁸ Eε, ndandaa me an'sà kam naa itàkal ukwà,
itàkal möö, itàkal akyeey, itàkal amfum, itàkal
papanà, itàkal taan lásayà, itàkal ngwal,

³⁹ itàkal ngwal a du, itàkal ngwal a ngyel a mæen,
itàkal nkyeer asin, undiir mwéy tey akaab bi anà
ukwen a Nzam bayaménà amu Klisto Yesu awà
Mwol abi.

9

Nzam anà un'señ kàsöȫl nde

¹ Amu Klisto me in'ten ndandaa, me in'kur anki,
u mbwo a Dweelà In'kyeεl, an'kyäñ ame man'teela
imbal:

² u mpem ame, me in'we anà ngyeb mbõon anà
usaay mpa bafatsü.

³ Eε, me in'yakwen naa ban'si in'kuül, me ñakwo
in'kaabà anà Klisto ntõn atõñ ame, itoo ame u
ndür.

⁴ Ba bà baar a Isàlel, abà unsà ngywaan a nkà,
lakoo, nkwa, nköön, ngyamakà, iläǟ

⁵ anà bàtaa, amu ba, unsà nduř, kàtoo Klistɔ awà udu a ya yanswà, Nzam aŋàsaak ipepey. Yà abwèy!

⁶ Ya ikaswanjà anki naa Ndaa a Nzam iboň anki. Ntɔn, baar banswà abà akyee a Isàlèl kà Bà Isàlèl anki,

⁷ anà, kà akyee a Abàlam banswà anki abà baan ande, ntɔn Nzam kàten a Abàlam naa: « Ngye akyee asàwal u mbwo a Isak. »

⁸ Icaswanjà naa: kà baan a nduř anki unsà imbuur abà baan a Nzam. Baan a Nzam bà baan aba kabör nde uboo ilaä'kun'pe nde.

⁹ Ntɔn, ndaa ayi yakal ilaä: « Mε in'kyer asàyàfurà u paŋà atub alà, Saal asàkal anà mwan baal. »

¹⁰ Kà yàtsu' apan anki, Lebek sye kàbör baan a mbuur mwèy mpel, Isak, taaràbi.

¹¹ Apan, baan bákal anki báŋjatàbör anà báŋjatàkyer anki itákal ubwaŋ, itákal ube, ntɔn nswaal a Nzam ikwe, ndaa yakal kusà a nsɔɔl kàkyer nde

¹² mukɔɔn alab isal a baar, wëe ukwen a mbuur kabel, waa kàten a Lebek naa: "Bwel asàsyääl un'kɔm",

¹³ asànaa bàsoň naa:
"Mε kakwen Yakɔb, anà kàyiin Isawu."

¹⁴ Ininà bi iten? Nkye balàbal latey amu Nzam?
Kà ndandaa anki! »

¹⁵ Ntɔn nde kàten a Mɔsë naa:
"Mε in'sàsyääm mbuur an'kwen me musyääm

anà in'sàpà kab a ngway akà mbuur an'kwen mè
mupà kab a ngway.

16 Abun, ndaa ayi ifàkal anki ntɔn ukwen itàkal
ngwal a mbuur, wèe u nsyääm a Nzam.

17 Kyakin Ndaa Añàsɔn yàtèn ya a Falawɔ naa: «
Le, mè kasi mè mfum ntɔn muswaŋ amu ngye
ngwal amè, ntɔn naa ikɔb amè bàkyään kya u
mèen manswà. »

18 Abun, nde afasyääm mbuur ukwen nde, afàsà
mpem bwoor akà mbuur ukwen nde.

Nkyel anà ngyeb a Nzam

19 Wèe abun, ngye ayatèn a mè naa: « Ntɔn nkye
ufijäään nde, ntɔn, akà mbuur mwèy ukwe anki
mumbaäär ukwen ande? »

20 Wèe ngye awa na, mbuur, ntɔn musà Nzam
mbaaŋ? Nkye làbuuŋ lan'kwo làtèn a un'boom
ande naa: « Ntɔn nkye kan'kyer ngye abà? »

21 Un'boom, kà wà mfum a tɔm ande anki
mukyer a twar nsil alan, làbuuŋ a ibyaäl, itàkal
làbuuŋ a isal a bunàbun?

22 Ngye ininà atèn, isàkal naa Nzam akwen
mutwey nkyel ande anà muswaŋ ngwal ande,
nde kàkyer asèn buur anà nkaän a mpem mbɔɔn
an'buuŋ a nkyel balöön ntɔn ukwà,

23 ayi yà ntɔn nde mumèey un'naaŋ a làkoo
ande akà an'buuŋ a un'naaŋ ande kusà a an'buuŋ
a nsyääm kàlöön nde kusà ntɔn làkoo.

24 Bi ibà baar kàbel nde, kà nà uboo Ayudà mpel
anki, wèe sye uboo a baar mpa abà Ayudà.

25 Asànaa, un'kaan a Òze uteenà wa naa:

Awà mpa kàkal un'senj ame, me in'sun'beelà un'senj ame,

awà mpa kàkal nkween ame, me in'sun'beelà nkwen ame.

26 Ikal akyäbatéenà a ba naa: « Be kà labà un'senj ame anki »,

ba bàsabeelà baan a Nzam a möö.

27 Yesay, u mper yande, kasi un'kweñ ntòn Isàlel: « Itakal naa baan a Isalel bákäl asànaa anseñ a ngyal a kolàkol, baar ikikye bàsàwà möö.

28 Ntòn Mwol asàkwey Ndaa ande yanswà lagyaëgya'u meen. »

29 Yesay awà kàtata ngooom kusà naa:

« Isakal naa Mwol a anjità kàsiwey anki ikyee, abà bi kakyabulà asànaa Sòdòm, bi kàlakal balàbal asànaa Gòmòr. »

Isàlel anà ngweel a möö

30 Apanà, ininà bi ifaten? Ayi: baar mpa abà Ayuda, mpa bâlenjà mubulà bâbalàbal, bâkyàwal balàbal lan'fà u lìkwikilà,

31 kyekà Isàlel awà kâleñjà un'kçon ntòn mubulà balàbal, kàsàman anki la.

32 Ntòn nkye? Ntòn balàbal alà ba la bâyadila anki unsà lìkwikilà, w   ba bàsii naa ba la bàsawal unsà isol. Ba bâyabol akà « un'kul awà afàbwiy »,

33 abun, bàsoñ naa:

« Le, me kan'tçol u Siyçnà un'kul afàbwiy, nk   ifàbwiy.

W   mbuur afàsà lìkwikilà amu Nde usàman anki nswen. »

10

¹ Atɔŋ, un'læän awà u mpem ame anà ngyamákà ame akà Nzam ntɔn ba, yà naa ba båwü' möö.

² Ntɔn, me in'wà mbäl, ba bye anà uyɔl akà Nzam, wεε kà uyɔl abákapaa pεelà anki u ngyoöb.

³ Mudiimà balàbal làfàfà akà Nzam anà mulenj musà là ba ɳakwo, ba bafàkal anki ungyel a balàbal a Nzam.

⁴ Ntɔn ntsüü' a un'kɔɔn yà Klistɔ, ntɔn bapè balàbal akà mbuur wanswà awe anà làkwikila.

Möö wà ntɔn mbuur wanswà kan'kyey Mwol

⁵ Nde ɳakwo Mɔse kàsoën ntɔn balàbal lan'fà akà un'kɔɔn naa: « Mbuur asàkwey nsweenj ayi, asàkal anà möö u mbwo a ya. »

⁶ Wεε, balàbal làfàfà unsà làkwikilà lätèn abà: « Twon an'ten u mpem angye naa: "Nà asàbeenà du?" » Apèy yà mutyeey Klistɔ.

⁷ Itàkal naa: « Nà asàtyà kà un'baan? Nkye apèy yà mumbaar Klistɔ uboo aaku? »

⁸ Wεε wa atεenà aben? « Tsutsu' apà ngye, yà ndaa, u mun anà u mpem angye. » Ndaa ayi, yà ndaa a làkwikilà alà ipay bi lasaŋ.

⁹ Isàkal naa u mun angye, ngye afàtà imbal naa Yesu wà Mwol, isàkal naa u mpem angye, ngye awe anà làkwikilà naa Nzam kun'wiiy kà ukwà, ngye asawà möö.

¹⁰ Kyakin, làkwikilà làfàbuul baar balàbal làfàfà u mpem, anà imbal aki ifàwiyy baar möö ifàtoo u mun.

¹¹ Ntɔn, Ndaa Añàsɔn itεenà naa: « Mbuur usàsà lèkwikilà amu Nde, bàsun'mεey anki nswen. »

¹² Abun, nsoöön yatey uboo Ayudà anà Angeléki: ba banswà bà Mwol mwey, awà afàpà indiir ande akà baar banswà bafun'bel.

¹³ Abun, mbuur asabel ikɔb a Mwol akyer asàwà möj.

¹⁴ Wεε, ba báyun'bel aben isàkal naa lèkwikilà amu nde latey? Ba lèkwikilà báyàsà aben amu nde, isàkal naa ba báñàtun'wem anki? Ba báyun'wem aben isàkal naa mbuur njatalɔŋ anki?

¹⁵ Wεε ba báyalɔŋ aben, isàkal naa ba batōm anki? Yumwεy bàsɔn ayi: « Myà ubwaŋ in'kɔl a baar abà bafapay Lásan Añàbwaj! »

¹⁶ Wεε ba banswà bákyey anki Lásan Añàbwaj alà.

¹⁷ Abun, lèkwikilà láfayà unsà ndaa bafawem, ngweem ifàfà u mbwo a Ndaa a Klistɔ.

¹⁸ Apan, mε in'fuul naa: Nkye ba báwem anki? Eε, bákyawem! Ntɔn, bàsɔn naa:

« Lábol aba lápaä' u mεen manswà, ndaa aba yàtol tii u ntsüü' a mεen. »

¹⁹ Abun, mε in'fuul naa: Aben, baar a Isàlɛl báyob anki? Utàtwεb Mɔse kàtɛn naa;

« Mε in'yaseen un'kɔl abe akà undiir mpa awà un'seŋ,

mε in'yàmbaar nkyel abe akà un'seŋ aköön un'yεnà. »

²⁰ Yesay kan'kyà kwel muten naa:

« Mε bámakan'man akà baar mpa báyan'leŋà,

me kàkàmeeey akà baar mpa ban'lööma` akà undiir
mwéy. »

21 Wëe ntòn Isàlèl, Nde kàtèn naa:

« Ilá` aŋukiiñà me an'leé an'kɔɔ
akà un'seŋ aŋunkwem anà wàŋjun'tswe ngwal. »

11

Nzam kàpiy anki Isàlèl

1 Abun, me in'fuul naa: Nkye Nzam kàpiy
un'seŋ ande? Akà ikikye! Ntòn me ɳàkwò
iwà un'nsi Isàlèl, itoo a Abàlam, uboo a ywar a
Bènsàmèn.

2 Nzam kàpiy anki baar ande kàsööl nde itaan.
Imenà naa be lakkayobà anki naa Ndaa Añàson
nkye iteенà, u mbwo aya kàsi Elya tär ntòn Isàlèl
a Nzam:

3 « Mwol, ba bákyer adwa aŋjangɔɔm angye,
bápay messà a ibɔɔn angye, me kàsàsal me mpel,
anà ba bákwen mukan'dwa sye! »

4 Wëe, Nzam kàmun'fuur aben? « Me kàyee
ntòn me baar nsaab nsàmbwar yà abaal, baar
mpa bàsàbwà kà an'bwaŋ kusà a Baal. »

5 Yà balàbal utaaŋ alà, ban'saal baar ikikye
kan'scɔɔl Nzam unsà kab a ngway ande.

6 Wëe, isàkal naa unsà kab a ngway, kà unsà isal
anki, iswanjà naa kab a ngway kà la kab a ngway
anki.

7 Apanà, bi ifàtèn aben? Undiir ulenjà Isàlèl, nde
wa ɳàtàkaar anki, wëe baar bàsööl bákyer akaar
wa, wëe akà bumwéy, mpem aba yàbulà bwoor,

⁸ asànaa bàsön ya naa: « Nzam kàpè dweelà a bɔɔmà, mii ntɔn ukɔɔn aman, an'tsu' ntɔn ukɔɔn awem, tii ñàbà. »

⁹ David waa kàtèn sye naa:

« Wey mesà aba ibulà untaam anà an'tey ntɔn ba, ntɔn mbwaeel anà ntaanjàmbar ntɔn ba!

¹⁰ Wey mii aba ibu' mpib, tii mpal bàyafàman ba. Aböölà muim ipepey. »

¹¹ Waa mè in'fuulà naa: nkye ntɔn mbweel ipepey, waa ba bàselà? Kà ndandaa anki! Wée ntɔn ibii aba, waa Nzam kàpè möö aka baar mpa abà Ayudà, ntɔn musen un'kol a Isàlèl.

¹² Kyekà, isàkal naa ibii aba byàpè un'naaŋ u mèen, anà ntyeey aba un'naaŋ a baar mpa abà Ayudà, abun nsuub aba yàŋjàkwo iyatwaal un'naaŋ a nkye ifà?

¹³ Mè amàlakyaañ, ntɔn be baar mpa làbà Ayudà: in'wà mè paa, mè, ntööm a baar mpa abà Ayudà, mè in'fàpà làkoo kà isal amè

¹⁴ unsà làkyaañ musen un'kol. Mè in'sii naa mè in'yàsseen un'kol a atɔŋ amè unsà ndür ntɔn mutswà möö a ndam a baar uboo a ba.

¹⁵ Ntɔn, isàkal naa nsyeel a ba ukòl yàfuur un'tuüb a Nzam anà mèen, mfurà aba iyàkal aben? Ya isàkal asànaa mfurà a baar fà ukwà tii u möö.

¹⁶ Kyekà, isàkal naa kab atàtwèb là in'kyeeł, mfwar yanswà iyàkal in'kyeeł, isàkal naa un'swey wà in'kyeeł, an'kòkà màyàkal mà in'kyeeł.

¹⁸ twon an'swaŋ ngaal kusà a an'kɔkà amànjàtsul. Ngye an'kwo asweŋ ngaal, wee kà ngye anki aseənà un'swey, wee un'swey akaseənà.

¹⁹ Apan, ngye ayat n naa: « An'k k  b ts l ma nt n me ban'ko n. »

20 Ye abwéy. Bâtsul ba ma ntɔn bwoor a mpem a ba. Wee ngye, unsà làkwikila waa ngye awà paa. Twon an'sen an'pey, wee kal kà igyeen.

21 Ntɔn, isàkal naa Nzam kàtii anki an'kòkà mafatoo ma ñakwo, kal kà igyeeñ, mana nde ukööñ asatii, akà ikikye!

22 Ler ubwan̄ anà nsyeel a mii a Nzam: nsyeel a mii akà baar abà bàbú; ubwan̄ akà ngye, isàkal naa ngye awà mulalà uboo a ubwan̄ ba, naa tey, ngye sye bákyer asalwom.

²³ W  e ak   ba, is  kal naa ba ban'w  ey bwoor a
mpem aba, ba b  kyer asak  n, ba sye, nt  n Nzam
we an   ik  b mukak  n mbal   asin.

24 Abun, isäkal naa ngye, ngye kàlwomà unsà un'te a olive a ndwaŋ awà katwey wa ኃኑዎ, waa baköñ unsà un'te a əlive a boo a bul, itàkal naa kà wa anki katwey, ntɔn nkye mpa bafuur kà un'te a əlive a boo a bul an'kɔkà amà katwey nde ኃኑዎ?

²⁵ Ntɔn mε inkwen anki, atɔŋ, naa bε lākōōn ayob ngyee ayi, manà bε lāyamēnà naa bε lābà anjan'yeerà: ndam a baar a Isàlèl, mpem aba isàkal yanjàbwà bwoor mbɔɔn tii mpal bàsàbilà baar mpa abà Ayudà banswà uboo a un'seŋ a Nzam.

²⁶ Apan, Isàlèl kyanswà isàwà mőö, asànaa bàsöñ ya naa:

« Un'tswaä a mőö asàtoo u Siyɔnà, nde asàlwom ubε a Yakɔb.

²⁷ Ya isàkal nkwa ame anà ba, mpal in'sàlwom mε man'be aba. »

²⁸ Ntɔn Låsaŋ Añjàbwaaŋ, ba bà ayiŋ a Nzam, ntɔn ubwaŋ abε, wεε, ntɔn nsööl a Nzam, ba bånkween ntɔn bånkaa aba.

²⁹ Ntɔn, Nzam ufaduum anki kab a ngway ufàpà nde, nde ufàssɔɔm anki mbeel ande.

³⁰ Abun sye, itaan, bε Nzam lun'kyeyà anki, apanà, ntɔn unkwem aba, bε bakyalasyaäim,

³¹ abun, ukɔɔn unkyeey aba apanà kan'kyer naa Nzam kisyaäim, anà nde usyaäim sye ba banswà.

³² Ntɔn, Nzam kàbäim baar banswà uboo a unkwem ntɔn musyaäim ba banswà.

³³ Oɔ, indubà a un'naaŋ, a an'yeerà anà a un'yenà a Nzam! Ntsuül a mbar ande ufàgyool anki, mbwo ande ufàkul anki!

³⁴ Asànaa itεenà Ndaa Añjàson:

« Nà kàyob an'kyäñ a Mwol?

Itàkal naa nà kan'kwo mukal un'peel a an'lweŋ ande?

35 Itàkal naa nà kàtun'pà undiir
waa nde kàfun'lööm mfüür awa? »
36 Ntòn undiir wànswà afü' aka nde, u mbwo a
nde, ntòn nde. Akà nde lákoo a mbul a in'tye! Yà
abwèy.

12

Möö akün unsà isal a Nzam

¹ Atɔŋ, me amàlalɔɔm, kikòb a nsyaääm a Nzam,
lákab nduür abe asànaa ibɔɔn a möö, kyà in'kyeel
anà kyàmupà Nzam un'sak: kya isàkal ngyamàkà
a ndandaa ntòn be.

² Twon lan'lab nsyaääl a mèen a mpal ayi, wèë
lákal báñàbulà u nsɔɔmà a un'yèna ntòn musà
nsööl unsà ukwen a Nzam: undiir aŋàbwàŋ afàpà
nde un'sak anà wàñàkwo.

³ U mbwo a kab a ngway alà ban'pe, me in'ten
akà umwèy umwèy uboo a be: twon lan'kal anà
uyɔl aŋàsöönà anà uyɔl tii unsà undiir ayɔbà,
layɔbà mbɔɔn ntòn mutɔn uyɔl, umwèy ntòn isii
a lákwikilà alà kun'pe Nzam.

⁴ Asànaa bi ibà itiir mbɔɔn unsà nduür mwèy,
wèë itiir abi byanswà kà byà isal imwèy anki.

⁵ Kyakin, itàkal naa bi ibà mbɔɔn, bi ibà nduür
mwèy unsà Klistɔ, ntòn bi ibàñàtuüb amwèy anà
bumwèy, asànaa itiir a nduür mwèy.

⁶ Bi ibye anà an'kab màngsoön, mulab kab a
ngway alà bipɛ, nkye la là kab a ngɔɔm? Wey
bàsyääl la unsà un'tuüb anà lákwikilà.

⁷ Nà awe anà kab a isal? Wey nde upé möö ande unsà isal. Umwéy usákal anà kab alçej, wey nde ulçej.

⁸ Nkye wumwéy we alà làlæel? Wey nde ulæel. Wey mbuur afápà, upé ukcoón asà un'tal, mbuur asyen, ukyer anà un'kanaà, mbuur afásyaääm, ukyer unsà un'sak.

⁹ Wey ukwen abé báköön akal bá mpem ywel. Lási láyiin aka ube, lábáäb anà ubwañ:

¹⁰ - ntøn ukwen a itøj, lákál anà ukwen mbcoón bë a bë, - ntøn ibyaääl, lákál bátatwëb musyaänà baar asin,

¹¹ - ntøn isal a Mwol, lákál ngwal unsà Dweelà, lun'syaääl asànaa aso,

¹² - ntøn lákyäñ, lákál unsà un'sak, - ntøn mpay, lákál anà nkaäñ a mpem, lási mukuüñà u ngyamákà

¹³ - ntøn ngyal a aŋin'kyëel, labay, lákál anà un'kaay.

¹⁴ Lásaaak baar abà bafalamëey nkwaan: lasaak, twon lási in'kuül.

¹⁵ Lásäj anà baar abà unsà un'sak, làlél anà baar bálelè.

¹⁶ Lákál anà un'tuüb a ngwal bë a bë: twon lan'kal anà ngyal a indiir an'kol an'kol, wëë, wey bálasyeen aka indiir a laböön. Twon lan'kyey uyç naa bë labà aŋjan'yeerà.

¹⁷ Akà mbuur mwéy, twon lan'fuur ube kà ikal a ube. Taan lanswà, làlen mükyer ubwañ kusà a baar banswà.

¹⁸ Kya ipol isàkal, naa ba ukwen abe, làkal a duu
anà baar banswà.

¹⁹ Nkween ame, twon lan'fuur be ηakwo ube
akà ube, wee làwéy nkyé a Nzam isal, ntɔn bàsoñ
naa: « Mwol kàtèn naa: "Mfuur a ube yà yàmè,
mè kan'kwo mufur nsyaäl a umwéy umwéy.

20 W  e is  kal naa un'yii   a ngye we an   ngyal, un'pe udy  , is  kal naa nde we an   mfya  , un'pe unw  . Nt  n ngye as  kyer abun, ya y   as  naa an'kal a mbaa ngye akasaa udu a un'tswe ande."

» 21 Abun, twon an'wey naa ube bàwel iboij udu a ngye, wëe kal wànjàboij kusà a ube mukyer ubwañ.

13

Unkyeey aka` abyääl

¹ Wey mbuur wanswà ukàl anà unkyeey akà amfum abye anà iköb, ntòn, kà kye anà iköb anki ikööjn afà akà Nzam anà kàkötööjn asà Nde.

2 Abun, mbuur afambaär iköb, nde afambaär nsweej kàkwen Nzam. Baar bafambaär ya, basàanaan ntaanjambar udu a ba ñakwo.

³ Apan, antεen kà baar awem bɔɔmà anki akà baar bafàkyer ubwaŋ, wεε aka` baar bafàkyer ube. Nkye ngye akwen mukɔɔn awem ntεen bɔɔmà? Kyer ubwaŋ, waa nde kasyāŋà.

⁴ Ntɔn, nde wà un'syaäl a Nzam ntɔn mukasiinà mukyer ubwanj. Wεε, isàkal naa ngye afàkyer ube, apan, man bɔɔmà! Ntɔn, kà bunàbun anki awà nde anà kɔm mupà ntaanjàmbar: nde wà

un'syaä! a Nzam ntɔn muswaŋ nkyel ande aka` mbuur un'be.

⁵ Kyakin, yubwaŋ mukal anà unkyeey, kà nà ntɔn bɔɔmà a nkyel mpel anki, wεε sye, ntɔn an'kyäin.

⁶ Kyakin sye láfàfur bε iter, ntɔn baar bafawal bya, ba bà uboo a isal a Nzam ntɔn mukwey kya ubwaŋàbwaaŋ.

⁷ Lápe aka` mbuur mbuur undiir awà ilɔɔmà mukun'pà: iter, aka` mbuur awal iter, ibaa, aka` mbuur awal ibaa, bɔɔmà, aka` mbuur awal bɔɔmà, laböön, aka` mbuur awal laböön, ibyaäl, aka` mbuur awal ibyaäl.

Ukwen a amwey anà bumwey

⁸ Twon lan'kal anà nkul a mbuur, naa tey, nkul abε, ya` mukwen amwey anà bumwey. Ntɔn mbuur afákwen mbuur wumwey, nde kan'kwey un'kɔɔn.

⁹ Apan, nswεεŋ asànaa: « Twon an'tà inswem, twon an'dwa, twon an'yib, twon an'yɔm mpem », anà yumwey yanswà, yan'bila unsa ndaa yi: « Ngye asàkwen un'tɔŋ angye asànaa ngye ɻakwo. »

¹⁰ Ukwen bafakyer anki aka` ube mwεy aka` un'tɔŋ. Ukwen, ya` mukwey un'kɔɔn wanswà.

Làkal kà igyeεŋ ntɔn ngyeel a Klistɔ

¹¹ Làkal kà igyeεŋ muyob naa bi ibà mpal na: làwiya u twaal abε. Ntɔn ɻàbawà, ngweel a möɔ ya` tsutsú apà bi, akwànaa utaan kàsemà bi musà lakwikilà.

12 Mpib yàbu' itaan, mwaäñà wà tsütsü'. Lalan, bi ipiy isal a lìpib, bi ibwaar an'tà a peèla.

13 Wey bi iyikyà a swalaa, asànaa u mwaäñà answà, ukçon in'kyom aŋàsöönà anà ngyoör a man, ukçon ndaa a nswen anà ipasàse, ukçon an'sye anà un'kol.

14 Wëe labwaär Mwol Yesu Klisto, twon lan'pa möö abe unsà ndür ntøn mupà un'sak akà ilaän aya.

14

Ukçon atsüül un'tçø nsan

1 Lun'wel mbuur awe anà gyöölà unsà lakwikilà, twon lan'ler an'kyän ande pànsi pànsi.

2 Lakwikilà a mbuur mwéy lun'paa mbwo mudyà undiir wanswà, wëe wumwéy, u mbwo a gyöölà, afàdyà ndon mpel.

3 Wey mbuur afàdyà, ukçon adyà un'siinà mbuur mpa afàdyà anà mbuur mpa afàdyà ukçon atsüül mbuur afàdyà nsan, ntøn Nzam kàkyun'wal.

4 Ngye, ngye awà nà mutsuül un'syaäl abar nsan? Itàkal naa nde wànjàtsim, itàkal naa nde wànjàbwà, ntøn Mwol we anà iköb mukun'mbaa.

5 Akà mbuur umwéy, ye anà nsoön uboo a ila: Akà wumwéy, bya byanswà byà mfun. Wey mbuur mbuur, amu an'kyän ande ɻakwo, ukal anjåsà kam.

6 Mbuur afàsà ila' un'tal, nde afàkyer ntøn Mwol. Mbuur afàdyà indiir byanswà, nde

afàkyer ntɔn Mwol, nde afàfuur an'tɔɔn aka` Nzam. Mbuur mpa afàdyà bya byanswà afàfuur an'tɔɔn sye aka` Nzam.

⁷ Kyakin, kà we anà umwey anki uboo a bi afàkal anà möö ntɔn nde mpel, kà umwey anki sye afàkwà ntɔn nde ñakwo.

⁸ Ntɔn, isàkal naa bi ibye anà möö, bi ibà ntɔn Mwol. Isakal naa bi kan'kwà, bi kan'kwà ntɔn Mwol. Lalan, itàkal naa bi ibye anà möö, itàkal naa bi kan'kwà, bi ibà ntɔn Mwol.

⁹ Lalan, ntɔn mukal Mwol aaku'anà wà baar a möö waa Klistɔ kàku'anà kàfyefurà u möö.

¹⁰ Wèe ngye, ntɔn nkye atsüüla ngye un'tɔŋ angye nsan? Abun, bi banswà isàkal kusà a labay a nsan a Nzam.

¹¹ Asànaa kàtèn Mwol:
 « Mε, Mwol in'wà anà möö, an'kyey naa:
 baar banswà bàsyebwà an'köm kusà amε,
 ba banswà bàsasyaïjà Nzam. »

¹² Abun, mbuur mbuur uboo a bi asàkyer asà un'lɔɔn aka` Nzam ntɔn nde ñakwo.

Nkɔɔn abwiy un'tɔŋ

¹³ Bi ikyer awey mutsuul nsan bamwey anà bumwey, wèe lakyer naa be lakköön akal isin a mbweel a un'tɔŋ.

¹⁴ Akà mε, mε in'kyàyob, mε an'sà kam unsà Mwol Yesu naa: undiir a ñingyäy watey. Wèe undiir a ñingyäy wà aka` mbuur awà kan'kyey naa wa wà abun.

15 Isàkal naa un'toñ angye kan'man ngyeb ntɔn isaa an'dyà ngye, ngye afàkal anki uboo a ukwen. U mbwo a isaa angye, twon an'bwiy mbuur awà kàkweel Yesu.

16 Wey undiir aŋàbwaŋ ntɔn be uköön akal ntɔn mutwee be.

17 Ntɔn, Imwol a Nzam kà kya udyà anà unwà anki, wεε balàbal, duu anà un'sak amu Dweelà In'kyeeł.

18 Mbuur ufàsyääl Klistɔ abà, asànaa un'sɔ, Nzam akyer afun'kyey, baar bàkyer afun'kwen.

19 Lalan, bi ilab indiir byàfàpà duu anà indiir byàfàtoñ itoñ.

20 Twon an'dwa isàl a Nzam ntɔn isaa. Ndandaa, indiir byanswa byanjàpɔnjà, wεε ya ubemudyà undiir kan'kwo mukal kya ntɔn un'toñ.

21 Yubwaŋ mukɔɔn adyà in'twaŋ, itàkal unwà man bafayɔr, itàkal undiir asin kan'kwo mubwiy un'toñ angye.

22 Kaar ntɔn ngye, kusà a Nzam, lìkwikilà awà ngye alà. Un'sak akà mbuur mpa afàtsüül nsan̄ nde ñakwo ntɔn nsööl ande ufàsyääl nde.

23 Wεε mbuur akadyaa anà nkyeeł, nde wànjàkwà ndwà, ntɔn nkääl ande kà yan'fà anki u nsyeel a kam ande unsà lìkwikilà. Kyekà, undiir wanswà mpa afafà u nsyeel a kam unsà lìkwikilà wa man'be.

15

Un'sak ntɔn atoñ

¹ Bi baar ibà ngwal, bi ikyer asèen gyöölä a baar mpa abà ngwal anà mukcoön aleŋ ubwaŋ abi njakwo.

² Wey mbuur mbuur uboo a bi uleŋ mupà un'sak akà un'tɔŋ ande ntɔn mukun'bay muyel unsà lakwikila.

³ Lalan, Klistɔ kàleŋ anki indiir byàpèe nde un'sak, wèe, asànaa bàsɔn naa: « In'tswe a abweel in'tswe angye myàkyàbwà udu a mè. »

⁴ Kyekà, indiir byanswà bàsɔn kusà byàkal ntɔn an'lcoŋ abi, ntɔn naa, u mbwo a mukuünà anà ndeël yàtwaäl Ndaa Añàsɔn, bi ikal anà lakyäñ.

⁵ Wey Nzam a mukuünà anà ndeël, kàlapè mukal un'tuüb uboo a bë, asànaa ukwen Klistɔ Yesu,

⁶ ntɔn, u mpem mwéy anà u mun mwéy, bë làsi lakoò akà Nzam, Taar a Mwol abi Yesu Klistɔ.

Làsan Añàbwaj ntɔn baar banswà

⁷ Lákál anà un'kaay bë a bë, asànaa Klistɔ kàlawel nde, ntɔn lakoò a Nzam.

⁸ Abun, mè alàkyaäñ naa, kà ikob a laä' a Nzam waa Klistɔ kàbulà un'syaääl a baar anjàkyey, ntɔn mukwey ilaä' kàpe nde akà båtaa.

⁹ Akà baar mpa abà Ayudà, ba bafapà Nzam lakoò ntɔn nsyaäim ande, asànaa bàsɔn naa:

« Kyakin, mè in'sasyañà uboo a in'señ a baar mpa abà Ayudà,

mè in'satɔl diim ntɔn ikob angye. »

¹⁰ Nde kafatèn naa:

« In'senj a mpa abà Ayudà, lásaj anà un'senj ande!

»

11 Itàkal sye:

« In'senj a mpa abà Ayudà, bë banswà lásyajà Mwol,

in'senj myanswà lun'syañjà! »

12 Yesay kàfàten naa:

« Kà itoo a Zesè, mbuur akyer asàya, nde akyer asàmbarà ntòn muyaal in'senj a baar mpa abà Ayudà.

Baar mpa abà Ayudà bàsàsà làkyän amu nde. »

13 Wey Nzam a làkyän kàlayoöl a un'sak wan-swà anà duu unsà làkwikilà, ntòn bë làkal anà làkyän arjàsoöñà u ngwal a Dweelà In'kyeël!

Pɔl we anà ikɔb musɔn

14 Ntòn bë, atɔŋ ame, më an'kyey ndandaa naa bë labà bë ñakwo làñayòl a ubwaŋ, làñayòl a un'yenà wanswà anà lan'kwo mupà an'lweŋ bë a bë.

15 Apan, ntòn mufàbay an'kyäñ abë mbaa, më amalasoöñ anà unkir ka ikal byumwëy, ntòn kab a ngway kan'pe Nzam

16 mukal un'syaäl a Yesu Klistɔ apà baar mpa abà Ayudà, mupà möö ame wanswà kà isal a Lásaj Arjàbwajà Nzam, ntòn naa baar mpa abà Ayudà bàbulà an'kab kàkyey Nzam, màñàkyeël amu Dweelà In'kyeël.

17 Lalan, më in'we anà ngaal ame amu Klistɔ Yesu ntòn isal a Nzam.

18 Ntòn, isakal naa më in'we anà undiir aten, më in'ten nà indiir kàkyer Klistɔ u mbwo ame ntòn

musyen baar mpa abà Ayudà kà unkyeey: amu ndaa anà amu isal,

¹⁹ unsà ngwal a idium anà impà, unsà ngwal a Dweelà a Nzam. Apan, semà Yelusàlem anà ikal a tsuitsü tii u Iliri, me kàkyaañ anjàkwo Lásanj Anjàbwajà là Klistò.

²⁰ Wëe me kàsi ibyaäl mukyaän Lásanj Anjàbwajà nà kà ikal mpa bákal anjatata ikòb a Klistò din, ntòn mukcoñ atoñ udu a in'baäñ kàsi mbuur asin.

²¹ Kyakin me in'lab ndaa básoñ naa:
 « Baar mpa bakyaañ ntòn Nde, bakyer asàman,
 ba akwà mpa bákál anjatàwem musam ntòn Nde,
 bakyer asayob. »

Pòl wàmuyóñjà mukyà Lòmà

²² Undiir nsil awun kan'tsuñjà mbalà mbcoñ muyà akà be.

²³ Wëe apan, me in'fàkal anki anà ikal asal ntsü ayi akà, anà, semà mbul mbcoñ, me in'we anà ngyal mbcoñ muyà akà be,

²⁴ umpal in'yàkyà me Espanye. Me an'sà lakyaañ muyàlaler utaañ in'yàlyaañ me anà be mukan'bay mukyà kwo, ungoñ atayòl a un'sak, itàkal ikikye, mukal anà be.

²⁵ Wëe apanà, me in'wàmukyà Yelusàlem ntòn musyaäl anjin'kyeel.

²⁶ Ntòn, Masedwan anà Akayi bátsul mbar mukoñjà indiir, ntòn mubay anjàlambwà abà uboo a anjikyeel a Yelusàlem.

27 Inye, ba ηakwo bâtsul abun, weε, kuten aŋàbwaj̄ ba bâlākyer abun. Ntɔn, isàkal naa baar mpa abà Ayudà bâwèl kab unsà indiir in'kyeεl aba, ba sye bâkyer afasyääl unsà indiir a ngyal aba.

28 Umpal in'sàkal me aŋàmay anà aŋàpà kà imεey indiir ban'bwiy, me in'yàkyà Espanye, muyàlyaaŋ apà be.

29 Me in'kyàyob naa muyà akà be, me in'yàyà aŋjàyɔl a nsaak a Klistɔ.

30 Me in'lɔm aka be, atɔŋ, aka Mwol Yesu Klistɔ anà u mbwo a ukwen a Dweelà, munwan un'tüüb anà me u mbwo a ngyamàkà lásaa be aka Nzam ntɔn me,

31 ntɔn me in'köön akwelà aka baar a Yuday bà mpem bwoor bà, ntɔn mbaay in'syen me u Yelusàlèm, aŋikyeεl bâwel ya ubwaŋjàbwaj̄.

32 Abun, me in'yàkɔlà apà be unsà un'sak, kà ukwen a Nzam, anà moyoör anà be.

33 Wεy Nzam a duu ukal anà be banswà! Ya abwεy!

16

Mbɔr abε

1 Me amalatoööm Fôbe, mpaäŋ abi, un'syaääl a ndwà a Nzam ayà u Sanshres.

2 Lun'wel unsà Mwol, asànaa yan'kwo ya aka aŋin'kyeεl, lun'bay unsà ndaa yanswà uyàkal nde anà mfun abε. Ntɔn nde kakal un'yee a baar mbɔɔn anà wà me ηakwo.

³ Lape Priskà anà Akila mbɔr, mbaay ame unsà isal a Yesu Klistɔ.

⁴ ba bakyer alakwà ntɔn mukan'tswà mɔɔ. Kà me mpel anki kàfuur an'tɔɔn, wεε sye Ikoöñ a baar mpa abà Ayudà.

⁵ Lape sye Ikoöñ byanswà ifakoñ u ndwà aba mbɔr. Lun'pe nkween ame Eρenet mbɔr, mbeñ atàtwèb yà Azi ntɔn Klistɔ.

⁶ Lun'pe Malye mbɔr, nde kàsal mbɔɔn ntɔn bε.

⁷ Lape Andrɔnikis anà Yunyas mbɔr, aboòr ame anà mbaay ame yà bɔloka. Ba bà abyāäl uboo a antoöm, ba sye bákál amu Klistɔ kusá ame.

⁸ Lun'pe Ampilayatus mbɔr, mbuur ame wàntal uboo a Mwol.

⁹ Lun'pe Luben mbɔr, un'baay abi amu Klistɔ anà nkween ame Stakis.

¹⁰ Lun'pe Apelé mbɔr, mbuur kàsweñ inaäm ande amu Klistɔ. Lape baar abà u ndwà a Aristɔbul mbɔr.

¹¹ Lun'pe un'boòr ame Erɔdyɔn mbɔr. Lape baar abà u ndwà a Narsis abà uboo a Mwoł mbɔr.

¹² Lape Trifén anà Trifɔs mbɔr, ba bamen mpay ntɔn Mwol. Lun'pe nkween Persis mbɔr, nde kàdwañ nduür unsà isal a Mwoł.

¹³ Lun'pe Rufus mbɔr, awa båsɔɔl amu Mwol anà ngwañ ande awà wàmε sye.

¹⁴ Lape Asynkrit, Felegɔn, Ermes, Patrɔbas, Ermas, anà atɔñ abà anà ba mbɔr.

¹⁵ Lape Filɔlɔke anà Zuli, Nere anà mpaäñ ande, Olympas anà aŋin'kyε̄l abà anà ba mbɔr.

¹⁶ Lapeelà mbɔr a nduür in'kyε̄l bamwεy anà

bumwey. Ikoöij byanswà byà Klistò byàmàlapà mbòr.

Ndeel a ntsüü'

¹⁷ Mè amàlaloɔm, atɔŋ, mukal kà igyeεεŋ akà baar bafatwaal nkaabà anà bafabwiy aŋjalakwikilà ndwanj mutɔn an'lɔŋ amà lìwel bε. Lákal u kwel an à ba.

¹⁸ Ntɔn baar aban bafasyaääl anki Klistò, Mwol abi, wεe an'bal aba, anà, unsà ndaa aba yà ntsà anà an'yääm aba mà loor, mafakur baar a laböön.

¹⁹ Baar banswà bakyayob unkyeey abε. Lalan mε in'wà unsà un'sak ntɔn bε, wεe mε in'kwen naa bε lákal ajan'yeerà ntɔn ubwanj anà ankɔr ntɔn ube.

²⁰ Yan'sal ikikye, Nzam a duu ayàbwanaà Satanaà ungyel a in'kɔl abε.

Wey kab a ngway a Mwol abi Yesu lákal anà bε!

²¹ Tumàtε, un'baay amε, kàmàlapà mbòr, anà Lusyus, Yasɔn anà Sɔsipatrɔs, aboɔr amε.

²² Mè Tertyus in'sɔnà un'kaan wà, mε amàlatoɔm mbòr unsà Mwol.

²³ Gøyus, mbuur kan'wel, anà Ikoöij kyanswà ifakoŋ u ndwà ande kàmàlapà mbòr. Erast, mbuur afàkaar ngim a bul lanswà kàmalapà mbòr, anà un'tɔŋ Kartus.

²⁴ Wey kab a ngway a Mwol abi Yesu Klistò lákal anà bε banswà! Wöwo!

Làkoo là ntɔn Nzam mpel

²⁵ Bi isyaŋjà Nzam! Nde we anà ikòb mukàlapà ngwal asànaa lìlɔɔmà Lásanj Aŋjåbwani

in'fàkyaañ me ntɔn Yesu Klistɔ, mulab ngyoöb kàwel bi u ngyoöij aŋàyee a Nzam. Ngyoöij ayi yakal yaŋàyee itaan, taan mbɔɔn,

²⁶ wεε apanà, ya bàkyàmεey u pεelà anà u ngyoöb a baar mpa abà Ayudà u mbwo a in'kaan a aŋangɔɔm anà mulab nswεεŋ a Nzam iköön ntsuü. Ya bàkyàswaŋ aka in'sεŋ myanswà, ntɔn mya myàsi làkwikilà amu Nde anà myun'syaäl.

²⁷ Wεy làkoo làkàl akà Nzam awà Nde mpεl ñan'yeerà, u mbwo a Yesu Klistɔ, u mbul a in'tye! Woŵo!

Bible Iyansi

The New Testament in the Yansi language of the Democratic Republic of the Congo: Bible Iyansi

copyright © 2024 Seed Company in coordination with Forum Communautaire des Traducteurs de la Bible et Alphabétisation

Language: (Yansi)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files
dated 10 Jul 2025

533ada40-f65c-5c48-9141-b107f37a0a9f